KULLEĠĠ SAN BENEDITTU
Skola Sekondarja, Ħal Kirkop

Marka

EŻAMI TA' NOFS IS-SENA – 2015/2016

Livelli 5 sa 8

IT-TIELET SENA	L-ISTORJA	IL-ĦIN: SIEGĦA U NOFS

L-Isem: ______________________________ **Il-Klassi:** ___________

1. **Wieġeb billi tikteb VERU jew FALZ fil-Kaxxa.**

1.1 Il-Kavallieri waslu fl-1565. ______________

1.2 Marru jgħixu l-Imdina. ______________

1.3 Ġlormu Cassar għamel pjanti tal-bereġ. ______________

1.4 Sant' Iermu qiegħed fit-tarf tal-Belt. ______________

1.5 Kastilja hi waħda mill-bereġ. ______________

(Total: 5 marki)

2. Bini fil-belt.

2.1 Min ried jibni fil-belt kellu josserva bosta regoli fosthom:

a)____

b)____ (2)

2.2 Għaliex kull dar ried ikollha bir? ____

____ (1)

2.3 X'kien il-Mandraġġ? ____

____(2)

2.4 X'kien il-ħsieb ta' Franġisku Laparelli għal Mandraġġ?

____ (1)

2.5 Min mar jgħix fil-Mandraġġ? ____(1)

2.6 X'sar mill-Mandraġġ wara 1947? ____(1)

2.7 X'forma għandhom it-toroq tal-belt u għaliex saru hekk?

____(2)

(Total: 10 marki)

3. **Bini importanti fil-Belt.**

Sors A: Is-Sagra Infermeria

3.1 X'kien l-użu tas-Sagra Infermerija li tidher f'sors A?

_______________________________________(1)

3.2 F'liema parti tal-Belt jinsab?

____(1)

3.3 Kif kienu jiġu kkurati il-pazjenti f'dan il-post?

____(2)

Sors B: Il-Katidral ta' San Ġwann.

3.4 X'kien l-użu tal-Katidral li jidher f'Sors B?

____(1)

3.5 Għaliex jissejjaħ Kon-Katidral u mhux Katidral?

____(1)

3.6 X'hemm taħt il-paviment tal-Katidral ta' San Ġwann?

____(1)

3.7 Għaliex ma tistax tidħol b'żarbun bit-takkuna f'dan il-post?

____(1)

3.8 Agħti xi nformazzjoni fuq il-Katidral ta' San Ġwann?

____

____ (2)

(Total: 10 marki)

4. **Ħares lejn il-mappa u wieġeb il-mistoqsijiet**

4.1 Lil min bagħat il-Papa Piju V biex jagħmel il-pjanta tal-Belt il-ġdida?

____(1)

4.2 Għala kellhom għaġla biex jibnu l-Belt il-ġdida?______________________________

____(2)

4.3 Għaliex kienet problema li tibni l-Belt wara l-Assedju?

____(2)

4.4 X'tip ta' għajnuna rċevew il-Kavallieri għal dan il-proġett?

____

____(2)

4.5 Fuq liema għolja iddeċidew li jibnu l-Belt? __________________________________(1)

4.6 X'vantaġġi kienet toffri din l-art?

a)____(1)

b)____(1)

(Total: 10 marki)

5. **Fi żmien il-ħakma tal-Kavallieri bosta rħula ħadu t-titlu ta' Belt. Qabbel il-kolonni, hemm waħda maħduma bħala eżempju**.

1	Città Cospicua		Ħal Qormi
2	Città Senglea		Ħaż Żabbar
3	Città Pinto		Ħaż Żebbuġ
4	Città Vittoriosa		Is-Siġġiewi
5	Città Hompesch		Bormla
6	Città De Rohan		L-Isla
7	Città Ferdinand		Iż-Żejtun
8	Città Notabile		Il-Birgu
9	Città Beland	8	Mdina

(Total: 8 marki)

6. **Difiża tal-Gżejjer Maltin.**

Sors C: It-Torri San Luċjan, Marsaxlokk.

6.1 X'inhu l-bini li jidher f'Sors C u għaliex kien jintuża?________________

____

__________________________________(2)

6.2 Għaliex inbena ġo bajja?

____

____

____(2)

6.3 Min kien ħallas għal bini f'sors C? ____(1)

6.4 Kif jintuża llum? ____(1)

6.5 Semmi tlett sistemi ta' difiża oħra li bniehom l-istess persuna li ħallas għal bini

ta' sors C. ____(3)

6.6 Għaliex dawn it-torrijiet għadna nieħdu ħsiebhom?______________________________

____(3)

(Total 12 –il marka)

7. **It-torrijiet tal-għassa ta' qrib ix-xtut.**

7.1 X'jismu l-Granmastru li ħallas għat-torrjijet tal-għassa? _________________________(1)

7.2 Kemm il-wieħed bena? ____(1)

7.3 X'użu kellhom dawn it-torrijiet? ____(2)

7.4 Min kien l-għadu f'dawn iż-żminijiet?_______________________________________(1)

7.5 Semmi żewġ benefiċċji li kellu l-bini ta' dawn it-torrijiet fuq il-ħajja tal-Maltin?

____(2)

7.6 Min kien jagħmel xogħol ta' għassa fuq dawn it-torrijiet?

____(2)

7.7 X'użu jista' jkollhom dawn it-torrijiet illum?

____(1)

7.8 X'differenza hemm bejn torri u fortizza? ____

____(2)

7.9 Pinġi torri tal-għassa fil-kaxxa provduta. (3)

(Total: 15-il marka)

8.1 **Fuq il-mappa f'sors D hemm immarkati b'ittri fortifikazzjonijiet mibnija mill-Kavallieri. Qabbel l-ittri mal-ismijiet tal-fortifikazzjonijiet li nsibu hawn taħt. Hemm waħda lesta bħala eżempju.**

Sors D

8.1 Il-gżira Manoel		8.7 Bormla	
8.2 Forti Tigne	D	8.8 Sant' Iermu	
8.3 Il-Furjana		8.9 Port ta' Marsamxett	
8.4 Valletta		8.10 Port il-Kbir	
8.5 L-Isla		8.11 Forti Sant' Anġlu	
8.6 Il-Birgu			

(10)

8.12 Semmi difiża fl-Isla li mhix indikat fil-mappa. ________________________________(1)

8.13 Spiss ngħidu li l-Kavallieri kienu qawwa fuq il-baħar. Xi tfisser?

____

____(2)

8.14 Għaliex għażlu li jmorru jgħixu l-Birgu u mhux l-Imdina?

____

____(2)

(Total: 15-il marka)

9. **Ikteb komponiment ta' madwar 150 kelma dwar wieħed minn dawn it-titli.**

9.1 Il-Kavallieri kienu infermiera magħrufa mal-Ewropa. Ikkummenta. Tista' tikteb dwar ir-rwol tal-kavallieri bħala infermiera, l-mediċina u l-isptarijiet tagħhom.

9.2 Il-bini tal-Belt Valletta: il-pjanti, ir-regoli u bini tagħha.

9.3 Restawr u Konservazzjoni: l-importanza li bini li ttella fl-imgħoddi nieħdu ħsiebu. Semmi xi għaqdiet li jgħamlu dan ix-xogħol.

(Total: 15-il marka)

Titlu

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____